

Mente & Manu

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLI AJALEHT

Kanadalannast tudeng Brandi Ottenbreit TTÜ ühiselamust: "Ma mõtlesin, et see ei ole tõsi. Ma ei pea ometi siin elama hakkama!" Kas tõesti on olukord üliõpilaskülas nii hull?

Üliõpilasküla juhatuse esimees Esko Parelo võtab mind vastu värskest remonditud kontori-ruumides Akadeemia tee 7 ühiselamu allkorrusel arvutiekraani süvenenult. Asjaliku inimese kombel läheb ta pikema jututa küsimiste-kostimiste juurde. "Teie küsige, küll mina siis vastan," teatab ta tseremoonitsemata. Enamiku jaoks meist on kogu üliõpilasküla tema uuel kujul veidi ebaharilik nähtus. Kui varem oli küla TTÜ tugistruktuuri staatuses, siis alates tänava 11. juunist on tegu iseseisva mittetulundusühinguga. "Uus mittetulundusühingute seadus vajab alles lahtiseletamist ja kõik selle võimalused evitamist," leiab üliõpilasküla juht. Mittetulundusühingu on asutanud, juhiavad seda üldkoosoleku õigustes oma esindajate kaudu ja esialgu toetavad veel ka majanduslikult Tallinna Tehnikaülikool koos Sihtasutusega TTÜ Arengufond ehk siis vilistlastega. "Kui varem tuli ülikoolilt ühis-

Foto ÜLO JOSING

Üliõpilasküla silmitsi sovjetipärandiga

elamuile võimas rahaline dotatsioon, siis uuel juhtkonnal on kavas üliõpilasküla tegevust arendada, nii et ülikooli rahalisest toetusest võiks peagi, näiteks viie aasta pärast hoopis loobuda," kinnitab Esko Parelo optimistlikult, kuid veendunult. "Ja ilma selleta, et ühiselamukoha hind pilvini tõuseks."

Suurim mure on elanike turvalisus

Hoolimata lühikesest tegevusaajast on uus üliõpilasküla juhtkond juba jõudnud käivitada

ühiselamufondi põhjaliku renoveerimise. Aastakümneid laokil olnud, 1960-65 ehitatud ühiselamute puhul ei saa enam kõnelda lihtsalt remondist, vaid lausa kapitaalsest ümberehitamisest. Esimesena peaks lõpule jõudma Akadeemia tee 9 ühiselamu uuendamine – 15. septembriks. Tegu on niinimetatud odavamast hinnaklassi ühiselamuga, kus WC-d ja duširuumid jäävad veel üldkasutatavaks, kuid kolivad siiski keldrist elukorrustele. Seevastu lausa tipptasemele areneb turvasüsteem: kiipkaardid avavad kor-

ruseksi elaniku lähenemisel, ilma et kaarti oleks vaja taskest välja võtta. Just elanike turvalisuse eest tahab üliõpilasküla juht eriti hoolitseda. "Teispool Akadeemia teed on linna sotsiaalmajad, mis on kurikuulsad oma kriminogeensuse poolest. Kas see naabrus sunnibki üliõpilasküla erilisele valvsusele?" vahendan paljude kolleegide mureliku küsimuse. "Ka see, ehkki mulle ei meenu viimasest ajast sealsete elanikega seotud pahandusi meie territooriumil." vt lk 3

Eesti teadus on meie endi, mitte maailma asi

Foto MEIDA JALAST

Akadeemia tee 21. Küberneetika maja. Siin asub Küberneetika Instituut 1982. aastast. Oli aeg, kus siin töötas paarsada inimest.

Reedel, 8. septembril kogunes Küberneetika Instituudi rahvas oma maja konverentsisaali, märkimaks 40 aasta möödumist oma eksistentsi algusest.

Küberneetika Instituut täna – s.o mõnus ja töökas kollektiiv, mis koosneb 75 inimesest, kellest üle poole kannab erilist austust tekitavat tiitlit: teadlane. Küberneetika Instituut on täna üks TTÜga liitunud asutustest. Direktor **Jaan Penjam** vastab alustuseks küsimusele, miks ta just selles majas just sellel ametikohal just praegu töötab: "Minule meeldib sinne atmosfäär ja üksteist toetav õhkkond. Minu ülesanne ongi, et see kõik säiliks. Olen töötanud siin kokku 20 aastat."

Ühiskond uurimise alt välja

Küberneetika Instituut oli esimene omaladadne Nõukogude Liidus. Kuna küberneetika käsitles juhtimist ühiskonnas, siis oli ta kuulutatud väärteaduseks. Küberneetika täpne definitsioon on aga *teadus informatsioonist, juhtimisest ja tagasisidest masinates, elusorganisatsioonides ning ühiskonnas.* vt lk 3

Haridusvõimalused Ida-Virumaal on avardunud

Foto MEIDA JALAST

Vasakult Ida-Viru maavanem Rein Aidma, Haridusministeeriumi kantsler Peep Ratas, TTÜ rektor Andres Keevallik, TTÜ prorektorid Jüri Tanner ja Jakob Kūbarsepp, Virumaa Kolledzhi direktori kt Ants Soon. Kõneleb TTÜ professor Kaljo Schults. vt lk 3

M&M

In medias res

Asja juurde

Tehnikaülikool ruulima Tallinnas

Mart Ummelas
toimetaja

Tallinna Tehnikaülikool on selline ülikool Eestis, mida teavad siinmail küllap kõik, vähemasti on nad sellist nime kunagi ja kuskil kuulnud. Missugune on aga paljude jaoks kuvand, mis seda nime kuuldes tekib? Olgem ausad: kellegi jaoks on see endiselt "raukool", keegi arvab selle asuvat kuskil Koplis, keegi peab hoopistükis endiseks tehnikumiks, mis alles kümnekond aastat tagasi sai ülikooliks. Viimaseski väärkujutluses on oma tera tõtt, sest ülikooli nime sai TTÜ tagasi alles 1989, võrreldes kooli pika elueaga üsna hiljuti. Tallinnas tegutseb lisaks sarnase nimega rakenduskõrgkool Tallinna Tehnikakõrgkool. Segiajamise oht on igal juhul suur. Võiks küsida, ja mis siis!? Mis läheb meile korda see, mida arvab TTÜ-st mõni Võrumaa linakasvataja või Narva müüjatar!? Aga näiteks Toompea poliitik või "Postimehe" ajakirjanik, Alatskivi koolilõpetaja või Itaalia suursaadik? Kas ka nendele võime jääda tundmatuks või jätta endast väära mulje? Küllap vist mitte. Kust siiski aga tõmmata see piir, kelle arvamust tuleks pidada tähtsaks, kellele peaksime end paremini tutvustama ning kelle arvamusest võib-olla üldse mitte hoolima? Demokraatlikus ühiskonnas on kõrgeim võim rahval, riiki valitsevad üldistel ja vabadel valimistel Riigikogusse valitud poliitilised erakonnad, seepärast ei või ühiskonna poolt ülalpeetav avalik-õiguslik ülikool tegelikult unustada KEDAGI selle ühiskonna liikmeid. Sest vähemasti kaudselt otsustavad nad kõik tema käekäigu ja tuleviku üle. Nõnda võib igal kergelt lendulastud sõnal või ülepeakaela antud hinnangul olla sõna otseses mõttes kulla kaal. Tänapäeval ei piisa ainult sellest, et me enda meelest ise teeme head tööd, et loengud on sisukad ja praktikumid paigas. Ei piisa üksnes tublidest spetsialistidest, kes meie ülikoolist välja lähevad, ega innovatiivseist teadustulemustest, mida siin tehakse. Loomulikult on need meie tegevuse tulemuslikkuse eeldused. Sama tähtis on seegi, et meie tublidused oleksid veendunud ka need, kes võib-olla kunagi üle selle maja läve ei astu, kes on kaugel teadusest ja tehnikast ega suuda näiteks gausi eristada kausist või mooli muulast. Üksnes selge ja positiivne maine kogu Eesti ühiskonnas tagab ka edaspidi meie suure potentsiaali väljaarendamiseks nii vajaliku AVALIKKUSE TOETUSE. Eriti oluline on see, et Tallinna Tehnikaülikool hakkaks rohkem kaasa rääkima Tallinna elus ja arengus, nagu nüüd tavatsetakse öelda - Tehnikaülikool peab ruulima oma kodulinnas. Et TTÜ kohta ei öeldaks nagu muu seas, et see asub Tallinnas, vaid ka Tallinnat kui Läänemere metropoli tuntaks tema suurima ja mainekaima ülikooli järgi.

M&M

Toimetuse & kontakt

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht *Mente et Manu*

Vastutav väljaandja	Olavi Pihlamägi	19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-108)
Toimetaja	Mart Ummelas	Üldtelefon 620 3615
Tegevtoimetaja	Urmi Reinde	faks 620 2020
Korrespondent	Mari Klein	e-mail: urmi@edu.ttu.ee , martu@staff.ttu.ee , www.ttu.ee/ajaleht/

M&M

Vlvat!

Legendaarne LEIDUR

4. septembril sai 95-aastaseks leidur Walter Zapp, kelle inseneriloomel on Eesti tehnikaajaloo tipp. Zappi loominguks kõrghetked kuuluvad aega, mil ta elas Tallinn-Nõmmel (1921-37), kus ta leiutas ka maailma-kuulsu minifotoaparaadi Minox. Seda on nimetatud geniaalseks, fototehnika kõige hämmastavamaks leiutiseks. Esimene nn Tallinna Minox sai valmis 1936 ja oli hilisemate Minoxite (neid toodeti Lätis ja Saksamaal) prototüüp. Minox-lugu on õigupoolest suurepärane näide sellest, mida tänapäeval nimetame tooteloomeks ja tootearenduseks. Eesti tehnikaajaloo on mõndagi õpetlikku. Tallinna Minox'i sünnilugu meenutades on Walter Zapp 1985 kirjutanud: "Ei ole kaugeltki piisav, kui on olemas idee, sest selle teoks tegemiseks on tarvis tervet hulka soodsaid keskkonna- ja kaasaegsete loodud tingimusi. Sellise õnneliku olukorra eest võlgnen tänu just Eestimaale. Kuigi ma seal oma senisest elust ainult ühe viiendiku veetsin, olid need aastad mulle kujundavalt otsustavad". Tänavu suvel käis praegu

Šveitsis Baselis elav leidur koos poja Lotariga Eestis – pärast rohkem kui kuuekümnepäevast vaheaega taas oma kunagisel kodumaal. 15. juunil külastas auväärse eas Walter Zapp (pildil) TTÜd.

Walter Zappi ja Tallinna Minox'i leiutusloo kohta saab huviline põhjalikumalt lugeda Enn Hendre artiklist ajakirja Tehnikamaailm varsti ilmuvast 9. numbrist lk 68-70.

Toimetuse tänu

Uued ja vanad lehetegijad tänavad omi ja võõraid rohkete õnnitluste ja heade sõnade eest, mis laekusid meile pärast ajalehe "Mente et Manu" esimest üllist. Püüde aja ning elu nõuetega kaasas käia on leidnud lugejate sooja vastuvõttu ja igakülgset toetust. Vormi ning sisu täiuslikkuse ja ühtsuse suunas edasi rühkides avalikustame ka paar negatiivset seisukohta, mis taanduvad kokkuvõtli-

kult hinnangutele "leht ei ole tehnikaülikooli nägu, vaid võib kuuluda ükskõik kellele" ning "pidu katku ajal". Edaspidi ei hakka täisvärvi-ine leht ilmuma küll mitte iga nädal, vaid enamasti pühadeeoleoluliselt. 1. september TTÜ jaoks kahtlemata püha on. Muudel aegadel saab käes hoida sellist väljaannet nagu täna.

M&M

Personalialia

Ülle Põder

pearaamatupidaja
Sünd. 1969. Lõpetanud Valga 1. keskkooli matemaatika-füüsika eriklassi 1987 ja TTÜ 1992. aastal majandusteaduskonnas töökordalduse ja normimise eriala. Viimane töökoht oli pearaamatupidaja AS-s Klinkmann Eesti. Selles firmas sai ta esimesed kogemused koostööst TTÜga. Tööd avalik-õiguslikus asutuses peab ta väljakutseks. "Mulle meeldib teha huvitavat tööd". Laulab a-st 1989 TTÜ naiskooris ja tahab jätkata.

Mare Pihel

personaliosakonna juhataja
Sünd. 1968. Lõpetanud Saaremaa Ühisgümnaasiumi 1985. Lõpetanud Georg Otsa nimelise Muusikakooli viiuli erialal ja õppinud viiulit ka Muusikaakadeemias. Tuli ülikooli tööle Eesti Turvakeskuse AS-st. Varem olnud muusikaõpetaja ja teinud personalitööd. 2001. aasta kevadel loodab lõpetada Tartu Ülikooli Avatud Ülikooli õigusteaduskonna.

Esko Parelo

TTÜ Üliõpilasküla juhatuse esimees
Sünd. 1972. aastal, käinud keskkoolis Pärnus. 1994 lõpetanud TTÜ majandusteaduskonna. Töötanud finants- ja kinnisvara-arenduses, sh Forekspangas. Enne ülikooli tööle asumist juunis 2000 (haldusdirektor Peep Jonase kutsel) oli Kristiine Kinnisvara AS palgal.

Kavandab lähiaastail enesetäiendamist kinnisvara-arenduse alal Suurbritannias.

*Lugupeetud toimetus!
 Önnitlen ilusa ajalehe puhul! Mari Kleini artikkel Heidi Homutovist on nii ilus, et midagi ilusamat ma pole eesti ajakirjanduses ammu kohanud. Saadan mõned mõtted, kuna Heidi Homutov oli minu üliõpilane riski- ja ohutusõpetuses.*

Lootus jääb

Mäletan teda kui väga säravat ja helget isiksust. Samuti mäletavad teda meie Kopli maja töötajad, kes meenutavad tema väga heatahtlikku käitumist ja viisakust. Ta oli üks tudengorganisatsiooni AIESEC aktiivseid liikmeid. Nii mõnelegi tundub, nagu seisaks ta praegu elavana Kopli maja fuajees nende ees. Seetõttu jagame kõik muret, mis on seotud Heidi kadumisega. Minu sügav lugupidamine nende üliõpilaste ja Heidi sõprade vastu, kes on teda innukalt otsinud. Nüüd vormistasid nad talle akadeemilise puhkuse ning ühiselamukoha. Selline suhtumine kaas-inimesesse on eeskju väärt terve Eesti ühiskonnas. See õpetab inimesi hindama sõprust, hoolimist, teisi üldnimikke püsiväärtusi. Kõigest sellest on Eestis väga puudus. On väga hea meel, et siin on teenäitajaks just Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilased. Soovin, et sõbrad oma õilsas tegevuses ei väsiks ega kaotaks lootust Heidi leidmiseks. Elusituatsioonid ning igasuguse tegevuse dimensioonid on

niivõrd mitmekesised, et inimõistus oma limiteerituses neid sageli ei haara. Elu näitab, et lahendused võivad nii mõnigi kord tulla ebatavalisel või ebatõenäolisel viisil. Lootust kaotada ei tohi.

Virve Siirak
 Töökeskkonna ja ohutuse
 õppetooli assistent

HEIDI JA KERSTEN: Suvi 1999. Rahvusvaheline õpetus USA-sse võttu. Lahkumisiõpp on hõlmatud. Veel viimane aegne hupakapraat ja ...

Heidi oli tore inimene. Ta ei olnud mitte ainult õpetaja, vaid ka sõber. Ta oli alati rõõms ja avatud. Ta oli üks meie seast.

Heidi oli üks meie seast. Ta oli alati rõõms ja avatud. Ta oli üks meie seast.

Avaaktus TTÜ Virumaa Kolledžis

Algus 1. lk

Kolledži avaaktusel 4. septembril peetud tervituskõnes meenutas Tehnikaülikooli rektor Andres Keevalik esimese inimesena Kuu pinnale astunud astronaut Neil Armstrongi sõnu: "Minule on see väike samm, inimkonnale aga suur."

Senise Virumaa Kõrgkooli kauaaegne direktor, "Virumaa Kõrgkooli elav legend", nagu kõneleja ennast ise nimetas, TTÜ professor Kaljo Schults andis lühiülevaate vastse kolledži eelkäija enam kui neljakümneaastasest ja mõneti kirevast ajaloo. Tervitajate seas olid haridusministeeriumi kantsler Peep Ratas, kes edastas tervitused haridusministrilt, Ida-Viru maavanem Rein Aidma, Ida-Virumaa suurtööstuse ühe esindajana Eesti Põlevkivi administratsioonidirektor Lembit Kaljuvee, Tartu Ülikooli Narva Kolledži direktor Katre Raik jt.

Vastavad kolledži jätkab oma kaalukat rolli vene elanikkonna Eestisse integreerijana. Ka edaspidi saab kolledžis õppida tehnikavaldkondades nii eesti kui vene keeles, täiesti uue interdistsiplinaarse erialana aga ka tootmistehnikat ja tööstusettevõtlust.

Virumaa Kolledži direktori kt Ants Soone sõnul on nende kool mõneti keerulises olukorras, ehkki on tegu regionaalse kõrgkooliga, peavad tudengid Ida-Virumaalt saama siiski sama kvaliteetse hariduse kui Tallinna Tehnikaülikoolist.

Vaatamata sellele, et aktuse lõpus tehnika al vedas ning traditsioonilise "Gaudemuse" tausta helilint ei käivitunud, vedas presiidiumi eesotsas Tehnikaülikooli rektori ja haridusministeeriumi kantsleriga (kes kuulub muuseas ka TTÜ meeskoori) tudengihümn ühisesituse väärrika lõpuni.

Kersti Vähi

TTÜ avalike suhete osakond

Uus üliõpilasküla tulekul

Algus 1. lk

"Seni on rohkem kurja teinud meie oma tudengid, näiteks sellesama renoveeritava ühiselamu ehitusplatsil vandaalitseesid suvel just nemad. Kui üldse kõnelda ühikate sisekorra hädadest, siis tulenevad need üldjuhul elanikest endast, eriti uusasukaist noortest, kes perekonna kontrolli alt pääsenuina kipuvad unustama kõik kodust saadud head kombad," tõdeb Esko Parelo. "Sisekorra eeskirja rikkumisi arutame nüüd iganädalasel koosolekul, ja kui selgub, et elanik ei taha harjuda siinsete reeglitega, jääb ta ühiselamukohast lihtsalt ilma või peab kogunisti ülikooliga hüvasti jätma. Loodame üha rohkem nn. horisontaalsele kontrollile, et ühiselamute elanikud ise oma naabreil silma peal hoiaksid ja vajadusel neid ka korrale kutsuksid." Üliõpilasküla vastse juhi sõnul on suured lootused seotud ka ülikooli poolt korraldatud välispatrullimise konkursiga, et tagada kogu territooriumil ühtne ööpäevaringne valve, mis tooks näiteks ühiselamuvälvurite käeulatusse häirenupu.

Kohapuudust leevendab uus ühiselamu

"Kas ühiselamukoha taotlejaid on rohkem; kui suudate rahuldada?"

küsin vastust tegelikult juba ette teades. "Praegu majutame umbes 1800 tudengit, puudu on aga vahemalt 600 koha ringis. Kohti jaotame pingerea järgi, mille koostame sisseastumise koonddinde ja senise elukoha Tallinnakauguse alusel. Seoses teiste vanade ühiselamute renoveerimisega nüüdisaegseiks hosteli tüüpi tubadega (igaühes miniköök, dušš, WC, täisautomaatne küttesüsteem ja kõik ukseid lukus) ühiselamuks kaotame me paraku veel mõnevõrra kohti. Üha selgemaid piirjooni võtab aga siiasamasse ülikoolilinnakusse uue 500-600-kohalise ühiselamu ehitamise kava, oleme saanud sellele mitme finantsasutuse, aga ka EV valitsuse toetuse. Kui kõik laheb kenasti, võiksime tudengeile sinna kohti pakkuda juba 2002. aastal."

Külast campus'eks

Ajakirja "Anne" 9. numbris jagab oma muljeid TTÜ ühiselamust kanadalanna Brandi Ottenbreit: "Ma mõtlesin, et see ei ole tõsi. Ma ei pea ometi siin elama hakkama!" oli ta šokeeritud. Põrandaid ja seinu pole vist kunagi pestud. Kõikjal vedelevad suitsukonid ja muu rämps." Esko Parelo: "Välitudengil on 100% õigus. Tema arvamus peegeldabki seda, missugune olukord

on täna tegelikult. Mitte ainult välismaalane, vaid iga noor inimene, kellel pole sovjetiaegset kogemust, ehmatab ühiselamute praegust olukorda kogedes. Kõik see on johtunud aastatepikkusest alafinantseerimisest ja minnalaskmismeeleolust, niioelda tulekahju kustutamist põlengu tegelike põhjusi uurimata. Olen näinud USA ja Soome üliõpilaskülasid, millest võib julgelt eeskju võtta. Ameerikas, Washingtonis jätis sügavama mulje sealse campus' e raamatupood. Ka meie linnakus peaks olema rohkem ja paremal tasemel igasuguseid teenuseid, toitlustust, vaba aja veetmise võimalusi, seejuures mitte üksnes spordiks, vaid ka näiteks internetis surfamiseks ja muuks harivaks tegevuseks. Kui tudengeil oleks rohkem võimalusi mõistlikuks ajaveetmiseks, siis ei piirneks omavaheline suhtlemine vaid ühiselamute nelja seina vahel toimuvaga, mis pahatihti võib vallanduda "kevadrahutuste" taoliseks laamendamiseks. Üliõpilasküla enda võimalustest jääb aga selles väheks, öla peaksid alla panema ka Mustamae linnaosa ja kogu Tallinna võimud.

Üliõpilaskülal käis külas Mart Ummelas

Küberneetika Instituut loodi 1. septembril 1960

Algus 1. lk

Urmi Reinde
 tegevtoimetaja

Ühiskonna uurimine marksismi-leninismi kindlates raamides oli pehmelt öeldes kahtlane. Ainult Eestis suudeti see Teaduste Akadeemia instituudi nimena sisse suruda. Kuidas see õnnestus, teavad üksnes asjaosalised. Penjam nimetab siin akadeemikute Gustav Naani ja Nikolai Alumäe nime.

Praegu jaguneb küberneetikute tegevus kolme teadussuunda: juhtimisteooria, puhtakujuline matemaatika ja arvutiteadus, teoreetiline mehaanika. Nende valdkondade muutmine oleneb oludest ja inimestest, kes parajasti teaduskollektiivi kuuluvad. "Firmamärki ei saa muuta iga päev," nendib Jaan Penjam, kes töötab ka teh-

nikaülikoolis automaatika instituudi professori ametikohal. "Lääne pool tuntakse meie erialasid automaatjuhtimise nime all. Prof Enno Rüsterni juhitud instituut on siin kõige lähedases." Küberneetika Instituut ühendas omal ajal inimesi, kes hiljem on asunud TTÜs juhtivatele kohtadele: Boris Tamm, Olav Aarna, Leo Mõtus, Jaan Metsaveer.

Paneme masina rääkima

Üks unikaalne uurimisgrupp, kes praegu väga ettevõtlikult tegutseb, on eesti keele fonetika uurijad. "Osaleme eesti keele ja rahvuskultuuri riiklikus programmis. Keeleteaduse poolelt juhib tööd filoloogiadoktor Arvo Eek, kes kirjutab parajasti ka eesti keele monograafiat. Igati põnev. Viimane teoreetiline käsitlus foneti-

kast pärineb Paul Aristelt. Mõni tehnikatudeng on grupis samuti, ja kõigi nende eesmärk on panna masin rääkima. Eesmärk on aga tõsisem, kui pealtnäha tundub. On ju üks Microsofti juhtfigure oelnud: keeled, mida Microsoft ei toeta, on määratud väljasuremisele!"

Küberneetiku mätta otsast

Miks Eesti riik peab üldse teadust rahastama? Penjam on diplomaat: "Kõik on suhteline. Üsna heas arvutiajakirjas kirjutati, et nn vanal ülikoolil pole tulevikku — leiame igal alal parima professori, riputame ta internetti ja meil pole üldse enam midagi vaja! On loomulik, et iga teadlane tahab olla tipp. Teadust on vaja eelkõige ühele riigile, ühele ühiskonnale. Kui eesti teadus ära kaoks,

ei ole maailmal sellest sooja ega külma. See on raudselt meie oma tahte väljendus. Riik võib alati öelda, et kui teadlase tööd ülemaailmsel turul ei osteta, siis ta teadlastele enam raha ei anna. Võõrale toetusele siin loota ei saa. Euroopa Liit on teatanud: oma teadust finantseerite ise. Milleks Eestile teadus? Sest peame olema valmis kriisiolukordadeks. Meil peab olema olema kohapealne kompetents, et me ennast näiteks suurte rumalustega ei seoks." Juba üksnes sellepärast, ütleb prof Penjam lõpetuseks, on absoluutselt ebanormaalne, et TTÜ doktoritööde efektiivsus on niivõrd madal. Mõnel aastal on kaitsnud vaid üks (!) doktoritöö. "On ainult üks tee teaduse arenguks — teadlased peavad töötama ülikoolide juures. Maailmas ei ole teaduse kõrval muud õppejõu õpetamise võimalust veel välja mõeldud."

M&M

NB Trükis!

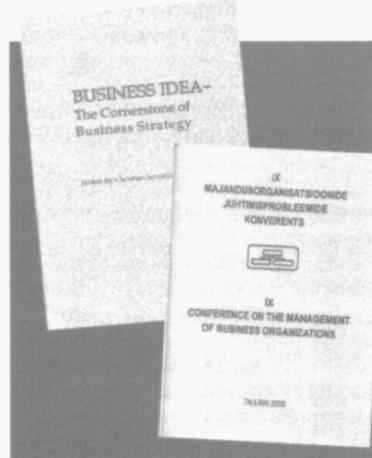
Saagem nüüd vihaseks ehk kaks sinist raamatut juhtimisest

Veel kevadel esitleti organisatsiooni ja juhtimise õppe- toolis kaht uut raamatut, millest üks käsitles äriideed kui äristrateegia nurgakivi ja teine oli kokkuvõtte Eesti, Rootsi ja Soome IX majandus-organisatsioonide juhtimis- probleemide konverentsist.

Presentatsiooni viis läbi juhtimis- professor Jaak Leimann. Ta meenutas minevikku, kus 60. aastail hakkas maailm paljudele asjadele optimistlikumalt vaatama, sh juhtimisteadusele. Ilma hakkasid tegema üks noor mees Eestis, kellest tänaseks on saanud emeritprofessor Raoul Üksväärv, ja teine mees Rootsis, kelle nimi oli Eric Rhenman. Teda iseloomustas samuti uus lähenemine juhtimisele. Kahjuks pole E.Rhenman enam elavate seas. Soomest lisandus kolmas tegija Christian Junnelius. *Scandinavian Institutes for Administrative Research* (SIAR) eraõiguslik fond loodi just juhtimisteaduse arendamise rahastamiseks. Fondi peakorter paikneb Stockholmis, tema tänane tegevdirektor on Chr. Junnelius. TTÜ organisatsiooni ja juhtimise õppetool hakkas selle fondiga koostööd tegema. Leimann ja Junnelius mõtlesid välja ühisprogrammi, mille tulemusena ongi valminud kaks sinist raamatut. "Business Idea - The Cornerstone of Business Strategy" koostaja on Chr. Junnelius ja konverentsikogumiku pani kokku R. Üksväärv. Programm

jätkus suviste üliõpilasvahetustega. Nüüd sügisel teostub E. Rhenmani mälestusloengute sari – viis Skandinaavia õppejõudu tulevad oma loengutega meie majandusteaduskonda. Ka on SIARi toetusel kavas osta õpikirjandust. "Kui Soomes kaitsti 1998. aastal tuhatkond doktoriväitekirja, siis meie sama näitaja on viisakalt öeldes kesine," märkis prof Üksväärv. "Kui aga viha on olemas ja eestlane liikvele läheb, siis tehakse suuri tegusid!" Magistrant Alar Kolk kinnitas, et tema ongi ühisprogrammi produkt. Ta tänas algatajaid ja mõnis, et välislektorid andsid tugeva visiooni isiksusest. Doktor Chr. Junnelius märkis lõpetuseks, et tema jaoks on kontaktid prof Jaak Leimanniga olnud rikkastavad ning uskus nende viljakusse edaspidigi.

Urmi Reinde

Sihtasutus Eesti Rahvuskultuuri Fond alustas stipendiumitaotluste vastuvõttu

Sihtasutus **Eesti Rahvuskultuuri Fond** (ERKF) alustas 1. septembril taotluste vastuvõttu 2001. aasta stipendiumideks ja kultuuriprojektide finantseerimiseks.

ERKF-il on ka nimelisi alfonde, mis toetavad teisi eluvaldkondi peale tavapäraselt kitsalt kultuuriga seonduvate valdkondade. Nii toetavad **Antti Piippo Fond** ja **Nokia Fond** tehnika- ja majandusteaduste üliõpilaste ja uurijate koolitamist, **Abel-Mirka Fond** toetab Eesti majandusteaduste üliõpilaste koolitust Ameerika Ühendriikides, Võrumaalt pärit üliõpilasi toetab sel aastal **Robert Lepiksoni Fond**, üliõpilassporti toetab **Sõnumilehe Fond** ja ülikooli abistab õppevahendite soetamisel **Ernst ja Erica Kesa Fond**.

Taotluste vastuvõtt lõpeb pühapäeval, 15. oktoobril, kell 16.00. Selleks ajaks peavad sihtasutuse büros kohal olema ka posti teel saadetud taotlused. Taotlusi võetakse vastu Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond rahalise taotluse ankeedil, millele lisatakse trükitult taotluse põhjendus või tööprojekt, eelarve või kalkulasioon ja vajaduse korral soovijate põhjendused.

Igalt taotlejalt võetakse vastu ainult üks taotlus ja eelmisel aastal stipendiumi saanud üksikisik ei saa esitada taotlust järgmiseks aastaks.

Jagamise tulemuste kohta avaldatakse informatsioon ajakirjanduses ja toetuse saajale saadetakse vastav kirjalik teade.

Taotluste vastuvõtt tööpäeviti kell 10.00 - 16.00 Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond aadressil A. Weizenbergi 20a-13 (III korrus), 10150 Tallinn. Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond rahalise taotluse ankeete saab fondi kanteleist Kadriorus ja fondi koduleheküljelt: www.erkf.ee

Täiendava informatsiooni saamiseks palume pöörduda:

Maarika Vellomäe, Sihtasutuse Eesti Rahvuskultuuri Fond vastutav sekretär, telefon (0) 601 3428

M&M

Sic!

11. - 13. september

Rektor Andres Keevallik ja haldusdirektor Peep Jonas IMHE (*International Management Higher Education*) konverentsil "Beyond the Entrepreneurial University?" Pariisis. Info tel 620 2003.

12. september

Üliõpilasesinduse koosolek. Arutlusteemad: mis põhimõtetel jagada II ühiselamu esimese korruse parema tiiva ruume üliõpilasorganisatsioonide vahel, keda valida uuteks üliõpilaste esindajateks ülikooli nõukogus, juhatuse esimehe tagasikutsumine, uue juhatuse esimehe valimine, põhikiri, töökorraldus, valimiseeskiri. Info tel 620 3621.

12. september

Küberneetika Instituudis Nikolai Alumäe mälestuspäev. Kell 15.00 peab Küberneetika majas Nikolai Alumäe mälestusloengu "Laboratoorsed eksperimendid globaalseid tuuli tekitavate lainete ning veidralt käituvate tormidega" Tarmo Soomere Mereinstituudist. Täpsem info tel 620 4154.

12. september

Põhja-Eesti Verekeskuse ja üliõpilasesinduse koostöös traditsiooniline tudengite vereloovutamise päev. Nagu

eelmisel aastalgi saavad vereandjad tudengid ISIC kaardi eelisjärjekorras. Verd kogutakse ruumis VI-113. Info tel 620 3621.

13. - 25. september

Peahoone fuajees raamatukogu näitus "Keemiateadlane akadeemik Hugo Raudsepp 100". Näitus avatakse 14. septembril kell 14.30. Info tel 620 3554.

14. september

Professor Hugo Raudsepa 100. sünniaastapäeva tähistamiseks korraldatud mälestusloeng. Esinevad emeritprofessor Helgi Karik ja professor Tiit Kaps. Loeng toimub ruumis VI 103 kell 15.00. Info tel. 620 2796.

15. septembril

Mehaanika uue maja avamine kl. 13.

15. september

Kell 14. 00 TTÜ 82. aastapäevale pühendatud pidulik istung peahoone aulas. Info Viivi Russ tel 620 2010.

15. - 17. september

Õppeprorektor Jakob Kübarsepp osaleb SOCRATES programmi raames Euroopa ülikoolide täienduskoolituvõrgu juhtimise alasel seminaril Kaunase Tehnoloogiaülikoolis. Info tel 620 2008.

Tallinna Tehnikaülikooli 82. AASTAPÄEVA TÄHISTAMINE aulas
15. septembril kell 14

PIDULIKU ISTUNGI KAVA

- Tervitus: rektor Andres Keevallik
- Inauguratsioon: energeetika-teaduskonna dekaan Olev Liik ja mehaanikateaduskonna dekaan Jüri Papstel
- Suur teenetemedal *MENTE ET MANU*: emeritprofessorid Hanno Sillamaa ja Valdek Mikkal
- Tänukiri emeriteerunud professoritele: Kaupo Kumm, Heino Mölder, Leevi Mölder, Eduard Schults ja Boris Tamm
- TTÜ doktorite promoveerimine
- Aasta Viilistlase väljakuulutamine
- Aastapäevakõne: professor Jaak Leimann

M&M

Brevi manu

Kergel käel

Kus viga näed laita, seal... Meil olid uue formaadi ja kujundusega lehe ilmumisel peaaegu et (rõõmu)pisarad silmis. Käidi kaugemaltki lapsukest kaemas... Paistis teine kena ja priskelt roosa olevat, kuid lähemal uurimisel selgus, et miski (vääraratu jõud?) oli meie vaimuvilja veelgi "kaunistanud". Trükivead, saatanasigitised, olid sisse lipsanud. Mõned neist lausa naljakad, teised aga pisut piinlikumad.

Nii vabandame sügavalt dotsent Aleksander Sudnitsõni ees, kellele vanusega 10 aastat liiga tegime, ning *Mente et Manu* medali saanute seast Vladimir Viiese hoopis välja unustasime. Mõned teised trükivead teki-

tasid elevust mitte üksnes toimetuse-toas, küllap usinad veaotsijad, keda meie täppisteadlaste maja peres on piisavalt, needki ühiste jõupingutustega on leidnud.

Võin kindlalt väita, et need ei olnud ainult inimlikud eksitused, vaid ka ühe suure ja ilmselt veel mitte päris täiuslikult toimiva süsteemi viga. Lohutame teid ja endid – püüame parandada nii inimlikku kui masinlikku faktorit. Seniks aga heatahtliku suhtumist, sest "... ega me paha pärast!"

Ex animo (Kogu südamest)
M&M

Vitae, non scholae discimus

Õpime elu, mitte kooli jaoks